

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE**

**DECIZIE**

**20 martie 2018**

**mun. Chișinău**

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:  
Președinte – Ursache Petru,  
Judecători – Țurcan Anatolie, Alerguș Constantin, Timofti Vladimir și Toma Nadejda

juducând în lipsa părților recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu și avocatul Malanciuc Nicolae în numele inculpatului Țurcan Petru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

**Țurcan Petru xxxxx**, *născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.*

**Termenul de examinare a cauzei:**

**Prima instanță:** *18.04.2016 – 09.01.2017;*

**Instanța de apel:** *14.03.2017 – 01.11.2017;*

**Instanța de recurs:** *01.02.2018 – 20.03.2018.*

Asupra recursurilor ordinare declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

**C O N S T A T Ă :**

- 1.** Prin sentința Judecătoriei Bălți (sediul Sîngerei) din 09 ianuarie 2017:
  - a fost încetat procesul privind învinuirea lui Țurcan Petru în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.152 alin.(1) și 179 alin.(2) Cod penal în legătură cu împăcarea părților;
  - a fost recunoscut vinovat Țurcan Petru de comiterea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 4 ani închisoare și conform art.90 Cod penal a fost dispusă suspendarea executării pedepsei pe un termen de 2 ani, absolvindu-l pe inculpat de pedeapsa penală în legătură cu amnistia;

- a fost recunoscut vinovat Țurcan Petru în comiterea infracțiunii prevăzute de art.201<sup>1</sup> alin.(1) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 180 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că Țurcan Petru la 29.05.2013 orele 21.00, fiind în stare de ebrietate, a pătruns în domiciliul lui Cazacu Nicolae din satul Pepeni, raionul Sîngerei, unde fiind motivat de relațiile ostile existente, acționând în scop de răzbunare, i-a aplicat mai multe lovituri lui Cazacu Nicolai și Cazacu Tatiana, cauzându-le părților vătămate vătămări corporale neînsemnate și la cererea legală a părților vătămate, de a părăsi domiciliul său, acesta nu a reacționat, continuându-și acțiunile sale ilegale.

Tot el, la 29.05.2013 orele 21.00, aflându-se în domiciliul lui Cazacu Nicolae din satul Pepeni raionul Sîngerei, intenționat, fiind motivat de relațiile ostile existente, acționând în scop de răzbunare, i-a aplicat mai multe lovituri cu o căldare peste antebraț lui Gurușciuc Agafia, cauzându-i părții vătămate conform raportului de expertiză medico-legală vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății mai mult de 21 zile, adică fractură închisă a osului ulnar pe stânga, edem și echimoză a antebrațului stâng.

Tot el, în perioada anilor 2011-2013, a comis infracțiunea privind violența în familie în următoarele circumstanțe: așa el, locuind separat de Țurcan Elena și aflându-se în proces de divorț, datorită faptului consumului abuziv de alcool, sistematic manifestă un comportament violent, agresiv și impulsiv, asupra ultimei, exprimat prin violență fizică și verbală și anume, în lipsa unor motive se certa cu ultima, numind-o cu cuvinte necenzurate, lovind-o cu palmele și picioarele în repetate rânduri, astfel jignindu-i cinstea, onoarea și demnitatea, cauzând-i totodată suferință fizică și psihică.

Astfel, el, pe parcursul perioadei 2011-2013 sub pretextul de a-și vedea fiul minor Țurcan Mihail, aflându-se în stare de ebrietate la domiciliul lui Cazacu (Țurcan) Elena, din motivul relațiilor ostile a numit-o cu cuvinte necenzurate pe ultima după ce, i-a aplicat acesteia lovituri cu palmele peste față, cauzându-i victimei potrivit raportului de expertiză medico-legală leziuni corporale ușoare sub formă de fractură oaselor nazale edem a țesuturilor moi cap, față, echimoză nas.

Tot, el în anul 2013 aflându-se în magazinul din satul Pepeni, raionul Sîngerei, din motivul relațiilor ostile, fiind în stare de ebrietate, acționând cu intenție directă, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a numit-o cu cuvinte licențioase pe Cazacu (Țurcan) Elena după ce, i-a aplicat acesteia lovituri cu palmele și picioarele peste diferite părți ale corpului astfel cauzându-i victimei dureri fizice.

Totodată, Țurcan Petru, a mai fost pus sub învinuire de către procuror pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit. d), e) Cod penal și anume pentru faptul că, la 23 iulie 2013 aproximativ la ora 21:30, cu scopul dobândirii bunurilor altei persoane, intenționat, înțelegând caracterul prejudiciabil a acțiunilor sale, fiind în stare de ebrietate alcoolică, a pătruns pe lotul de ceapă a SRL „Accesai Grup” din satul Pepeni

raionul Sângerei care era păzit și a sustras 5 kg de ceapă în valoare de 30 lei, după care încercat să părăsească locul infracțiunii.

Fiind somat de către paznicii Vîzdoagă Ivan și Vîzdoagă Lidia de a restitui bunurile sustrate și înțelegând că aceștia i-au demascată intențiile sale, a refuzat să restituie bunurile și în mod deschis și-a continuat acțiunile sale criminale, aplicându-i cu un toiag lui Vîzdoagă Ivan și Lidiei câteva lovituri peste diferite părți ale corpului, prin ce i-a cauzat primului leziuni corporale ușoare sub formă de plagă confuză a capului în regiunea temporal-parietală pe dreapta, cu dereglarea sănătății de scurtă durată, iar Lidiei Vîzdoagă leziuni corporale neînsemnate sub formă de echimoză pe brațul stâng și sub omoplatul drept.

De către prima instanță acțiunile inculpatului Țurcan Petru au fost recalificate în baza art.187 alin.(1) Cod penal, cu indicii calificativi de sustragere deschisă a bunurilor altei persoane reținându-se comiterea de către acesta a infracțiunii respective în următoarele circumstanțe: la data de 23 iulie 2013, Țurcan Petru a sustras de pe terenul ce aparține SRL „Accesai Grup” 5 kg de ceapă, sustragerea având loc în prezența cet. Cernei Fiodor, care se deplasa în căruță împreună cu Țurcan Petru, ultimul conștientizând că sustrage ceapa în mod deschis.

**3.** Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia inculpatul Țurcan Petru să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art.art.179 alin.(2) și 152 alin.(1) Cod penal și încetarea procesului penal pe aceste capete de acuzare în baza art.109 Cod penal.

Totodată, Țurcan Petru să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.188 alin.(2) lit. d), e) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Procurorul, a mai solicitat stabilirea unei pedepse mai aspre în baza art.201<sup>1</sup> alin.(1) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis și conform art.84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită lui Țurcan Petru o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani și 4 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului, procurorul a indicat că prima instanță eronat a hotărât recalificarea acțiunilor inculpatului din art.188 alin.(2) lit. d), e) Cod penal în art.187 alin.(1) Cod penal.

Potrivit procurorului, prima instanță incorect a pus la baza recalificării acțiunilor inculpatului declarațiile acestuia, care urmau a fi apreciate în mod critic și care sunt în contradicție cu declarațiile părții vătămate Vîzdoagă Ion, martorilor Borș Tudor și Locoman Gheorghe, raportul de expertiză medico-legală nr.242 din 20.08.2013, raportul de expertiză nr.243D din 20.08.2013.

Apelantul a menționat explicațiile din pct.4 a Hotărârii Plenului CSJ nr.23 din 28.06.2004, cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor, și anume că acțiunile inițiate ca furt, însă care nu au fost duse până la capăt, din cauză că au fost descoperite de către victimă sau de alte persoane, dar neținându-se cont de aceasta au fost prelungite de către infractor cu scopul însușirii bunurilor sau reținerii lor, se încadrează în componența de infracțiune de jaf, iar în cazul aplicării unei violențe nepericuloase pentru viață și sănătate sau amenințării cu o astfel de violență – în componența de infracțiune de tâlhărie.

De asemenea, procurorul a punctat că prima instanță nu a ținut cont nici de principiul individualizării pedepsei, nu a luat în considerație caracterul și gravitatea infracțiunilor săvârșite, considerând că pedeapsa stabilită este neproportională și prea blândă în raport cu fapta săvârșită.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 noiembrie 2017, s-a respins apelul ca fiind nefondat.

5. În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a considerat necesar de a respinge ca fiind nefondat apelul declarat, din motivele că, examinând sentința contestată prin prisma motivelor invocate, audiind părțile și cercetând materialele cauzei penale, s-a constatat că prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet și obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a considerat că prima instanță just a ajuns la concluzia privind încetarea procesului pe cauzele de învinuire în baza art.152 alin.(1) și 179 alin.(2) Cod penal, în legătură cu împăcarea părților.

În continuare, cu referire la argumentele expuse de procuror în partea ce ține de recalificarea acțiunilor inculpatului, instanța de apel a menționat că prima instanță corect a statuat că, învinuirea înaintată inculpatului în baza art.188 alin.(2) lit. d), e) Cod penal, nu și-a găsit confirmare în cumulul de probe administrat la dosar, urmând ca acțiunile inculpatului să fie reîncadrate conform art.187 alin.(1) Cod penal, jaful, adică sustragere deschisă a bunurilor altei persoane, or, în ședința de judecată, a fost dovedită anume comiterea acestei infracțiuni de către inculpat.

În contextul dat, instanța de apel a accentuat că acțiunile inculpatului nu se încadrează în componența infracțiunii de tâlhărie, învinuirea înaintată fiind neclară și incompletă.

Astfel, instanța de apel a constatat că în rechizitoriu nu este indicat care este esența acțiunilor de „*atac săvârșit asupra persoanei*”, „*însoțit de aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea persoanei sau de amenințarea cu aplicare unei asemenea violenței*”, care ar fi acțiunile infracționale concrete ale inculpatului în raport cu elementele infracțiunii prevăzute la art.188 alin.(2) lit. d), e) Cod penal.

Respectiv, s-a menționat că în sensul dispozițiilor art.188 Cod penal, prin „*atac*” trebuie de înțeles acțiunile agresive ale făptuitorului, care sunt însoțite de violența

periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe. Drept violență periculoasă pentru viață și sănătate (art.188 alin.(1), art.189 alin.(3), lit. c) Cod penal, urmează a fi considerată vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății, armată de o dereglare de scurtă durată a sănătății, sau vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății, care a fost urmată de dereglarea de lungă durată a sănătății, precum și alte acțiuni care, deși nu au pricinuit vătămările menționate, au creat la momentul aplicării lor un pericol real pentru viața și sănătatea victimei. Violența nepericuloasă pentru viață și sănătatea victimei (art.187 alin.(2) lit. e), art.189 alin.(2) lit. e) Cod penal) e considerată cauzarea unei vătămări ușoare a integrității corporale sau a sănătății precum și aplicarea intenționată a loviturilor sau altor acțiuni violente care au cauzat numai dureri fizice.

Pentru calificarea acțiunilor nu contează când a fost aplicată violența nepericuloasă pentru viața sau sănătatea persoanei ori amenințarea cu o astfel de violență - până la deposedarea de bunuri, concomitent cu aceasta sau nemijlocit după deposedare (dar până a consumarea sustragerii). Este important, ca în toate aceste cazuri violența nepericuloasă pentru viața sau sănătatea persoanei ori amenințarea cu aplicarea acesteia să aibă destinația de facilitare a săvârșirii sustragerii sau de reținere la făptuitor a bunurilor sustrase.

Astfel, instanța de apel a indicat că, în speța dată, deși prin raportul de expertiză medico-legală nr.242D din 20.08.2013 la Vîzdoagă Ivan s-au constatat leziuni corporale ușoare, ce au fost cauzate în urma lovirii ultimului cu bățul de către Țurcan Petru, acest fapt nu poate fi calificat ca violență aplicată față de victimă în scopul deposedării de bunuri sau păstrare a bunurilor sustrase de către inculpat. În acest sens, instanța de apel a reținut declarațiile inculpatului Țurcan Petru, care a explicat că după ce a luat câteva cepe și le-a aruncat în căruță s-a pornit spre sat, după ce ieșind la drum, în fața căruței a apărut Vîzdoagă Ion, care a oprit calul. El a coborât din căruță și Vîzdoagă Ion, fără a spune ceva l-a lovit cu un băț, drept răspuns el i-a luat bățul din mână și l-a lovit înapoi, după ce sa urcat în căruță și a plecat mai departe.

Partea vătămată Vîzdoagă Ion, la fel a confirmat faptul că el a ieșit înaintea căruței lui Țurcan Petru când acesta ieșise la drum și l-a întrebat cine i-a dat voie să între în grădină, drept urmare ultimul fără a spune ceva i-a luat bățul din mâna lui și l-a lovit în regiunea capului, după ce a mers mai departe.

În circumstanțele date, instanța de apel a concluzionat că Țurcan Petru l-a lovit pe Vîzdoagă Ion cu bățul, pe motiv că acesta s-a băgat înaintea calului și nu cu scopul de a înlesni sustragerea bunurilor sau păstrarea celor sustrase, or, în acest sens, partea vătămată nici nu i-a cerut lui Țurcan Petru să restituie ceapa sustrasă.

Astfel, în cazul dat, nu poate fi incriminat lui Țurcan Petru calificativul cu aplicarea violenței. Conform faptei reținute prin rechizitoriu, inculpatului nici nu i-a fost înaintată o asemenea învinuire, că ar fi aplicat violența în scop de a menține pentru sine cele 5 kg de ceapă ce le-a sustras deja.

La fel, nu poate fi reținut în sarcina inculpatului calificativul „săvârșit prin pătrundere în alt loc pentru depozitare”, or potrivit Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor nr.23 din 28.06.2004”, pătrundere este intrarea ilegală, pe ascuns sau deschis, într-o încăpere, în alt loc pentru depozitare sau locuință cu scopul săvârșirii furtului, jafului sau tâlhăriei.

Prin urmare, instanța de apel a ajuns la concluzia că totalitatea probelor administrate și cercetate, nu demonstrează comiterea de către inculpatul Țurcan Petru a infracțiunii prevăzută de art.188 alin.(2) lit. d), e) Cod penal, iar concluzia primei instanțe privind vinovăția inculpatului Țurcan Petru în săvârșirea anume infracțiunii de jaf și nu de tâlhărie este una corectă, justificată și motivată.

În situația constatată, instanța de apel a reiterat și corectitudinea soluției instanței de fond cu privire la încetarea procesului pe capătul învinuirii lui Țurcan Petru pe art.187 alin.(1) Cod penal în legătură cu intervenirea Legii cu privire la amnistie, cu absolvirea acestuia de pedeapsa penală, nefiind careva restricții pentru aplicarea legii în cauză.

Referitor la măsura de pedeapsa stabilită inculpatului Țurcan Petru în baza art.201<sup>1</sup> alin.(1) a) Cod penal, sub formă de 180 ore muncă neremunerată în folosul comunității, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a apreciat măsura acesteia, a ținut cont de gradul de pericol social al faptei săvârșite, personalitatea inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea.

Prima instanță corect a reținut faptul că infracțiunea de violență în familie incriminată lui Țurcan Petru face parte din categoria celor ușoare potrivit art.16 Cod penal și prin aplicarea prevederilor art.art.61 și 75 Cod penal, luând în considerație că făptuitorul nu se află la evidența medicilor narcolog și psihiatru, se caracterizează pozitiv la locul de trai, nu are antecedente penale, nu este angajat la muncă, corect i-a stabilit măsura de pedeapsă sub formă de ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Astfel, prima instanță la stabilirea pedepsei s-a condus de principiile și criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute la art.75 Cod penal.

**6.** Decizia instanței de apel a fost contestată cu recursuri ordinare de către procuror și avocatul Malanciuc Nicolae în numele inculpatului Țurcan Petru.

**6.1. Procurorul** solicită casarea totală a deciziei cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, de către un alt complet de judecată.

În motivarea recursului, recurentul invocă faptul că instanța de apel greșit a ajuns la concluzia că probele administrate și susținute de acuzare nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare în baza învinuirii înaintate. De asemenea, consideră greșită și concluzia instanțelor de fond precum că în cadrul judecării cauzei nu au fost aduse probe veridice care ar demonstra că în acțiunile inculpatului se conțin elementele infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit. d), e) Cod penal.

Prima instanță nu și-a motivat concluzia că acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate conform prevederilor art.187 alin.(1) Cod penal, ignorând ca semne calificative

cum sânt „pătrunderea în alt loc de depozitare” și „aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei”, iar instanța de apel a menținut această soluție.

În același timp, potricvit recurentului, instanța de judecată nu a ținut cont de caracterul social periculos al faptei comise, de consecințele care au survenit în urma comiterii infracțiunilor, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție.

Ținând cont de cele expuse, procurorul consideră că prin menținerea soluției primei instanțe (pe capătul de învinuire prevăzut de art.188 alin.(2) lit. d), e) Cod penal) pe care acțiunile inculpatului au fost reîncadrate pe art.187 alin.(1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal și absolvirea acestuia de pedeapsă conform amnistiei, nu poate fi atins scopul legii penale, care apără persoana, drepturile și libertățile acesteia, proprietatea, orânduirea constituțională, precum și întreaga ordine de drept.

Totodată, recurentul menționează că soluția instanței de apel de menținere a sentinței pe capătul de învinuire prevăzut de art.201<sup>1</sup> Cod penal, este greșită, deoarece au fost încălcate prevederile art.10 alin.(2) Cod penal și art.325 Cod de procedură penală, fiind aplicate prevederile art.201<sup>1</sup> alin. (1) lit. a) Cod penal, care nu erau în vigoare la momentul comiterii infracțiunii de violență în familie (parcursul anilor 2011-2013 și 29.05.2013 orele 21.30 ). Modificările la art.201<sup>1</sup> Cod penal, fiind introduse prin Legea nr.196 din 28.07.2016, în vigoare din 16.09.2016 (MO nr.306-313/661 din 16.09.2016).

Recurentul, la fel, critică și aprecierea instanței de apel privind respingerea solicitării procurorului referitor la încetarea procesului penal pe art.201<sup>1</sup> alin.(1) Cod penal, în legătură cu prescripția tragerii la răspundere penală.

Statuările expuse în decizia instanței de apel că inculpatul în perioada 08.10.2013-26.01.2016 s-a aflat în căutare, contravine materialelor cauzei penale.

Urmărirea penală față de Țurcan Petru în baza art.201<sup>1</sup> alin.(1) Cod penal a fost pornită la 25.03.2014 (f.d.33 vol. I), la 27.03.2013 fiind conexasă cu cauza penală pornită pe art.188 alin.(2) lit. d),e) Cod penal (f.d.36-37 vol. I), ulterior la 28.03.2014 fiind suspendată urmărirea penală (f.d.37 vol. I ).

La 26.01.2016 urmărirea penală a fost reluată (f.d.39 vol. I), iar la 06.04.2016 cauza penală a fost remisă cu rechizitoriu în instanța de judecată.

La data pronunțării sentinței - 09.01.2017, nu expirase prescripția tragerii la răspundere penală pe art.201<sup>1</sup> alin.(1) Cod penal, care la data comiterii infracțiunii se atribuia la infracțiuni ușoare și prima instanță nu putea aplica prevederile art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal, inculpatul fiind condamnat pe art.201<sup>1</sup> alin.(1) lit. a) Cod penal (în redacția din 16.09.2016), care se atribuie la infracțiunile mai puțin grave.

Totuși instanța de apel urma să adopte soluția propusă de procuror pe acest capăt de învinuire, deoarece la data pronunțării dispozitivului deciziei - 01.11.2017, expirase deja prescripția tragerii la răspundere penală pentru infracțiunea prevăzută de art.201<sup>1</sup> alin. (1) Cod penal în redacția de la momentul comiterii infracțiunii.

În concluzie, procurorul consideră că hotărârile adoptate în prezenta cauză penală nu pot fi susținute, din care motive decizia instanței de apel urmează a fi casată total, cu remiterea cauzei la rejudecare.

**6.2. Avocatul Malanciuc Nicolae în numele inculpatului Țurcan Petru** solicită casarea deciziei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia inculpatul Țurcan Petru să fie liberat de răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art.157 și 179 alin.(2) Cod penal, în legătură cu împăcarea părților.

Totodată, solicită și ca inculpatul să fie liberat de răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.201<sup>1</sup> alin.(1) Cod penal, în baza art.60 Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere penală.

Inculpatul Țurcan Petru să fie recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute la art.105 Cod contravențional, cu încetarea procesului penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție prevăzut la art.30 Cod contravențional.

În motivarea recursului, avocatul argumentează că instanța de apel nu a respectat întocmai normele procesuale, nu a verificat complet și sub toate aspectele circumstanțele cauzei, nu a dat probelor administrate o apreciere legală, conform prevederilor art.101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității probelor în ansamblu, dat și din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care ține de motivarea soluției, fiind afectată sentința de condamnare a lui Țurcan Petru care este neîntemeiată.

Potrivit apărării, este greșită concluzia instanței de apel că circumstanțele descrise în ordonanța procurorului s-au confirmat în ședința de judecată în instanța de apel.

În acest sens, recurentul menționează că toate circumstanțele descrise în rechizitoriu, nu s-au confirmat nici în prima instanță nici în instanța de apel. Certificatul de cost a 1 kg de ceapă și recipisa de primire a 5 kg de ceapă la depozit din 24.07.2013 (f.d.120, 123, 124 vol. I), la care s-a referit acuzatorul, nu pot fi considerate, probe de învinuire, deoarece ceapa sustrasă de pe câmp, nu a fost ridicată și nici cântărită pentru constatarea cantității ei de către ancheta penală, lipsind în acest sens procesele verbale respective, urmând a fi excluse din dosar astfel de probe.

Mai mult, în materialele cauzei lipsesc probe cum ar fi: documentul de identificare a proprietarului terenului; plângerea proprietarului de sustragere a bunului; înregistrarea SRL „Accesai Grup” în Registrul de Stat; document de aflare a terenului în posesia proprietarului, sau arendarea lui de către SRL „Accesai Grup”, însămânțat cu ceapă, adică de către organul de urmărire penală nu a fost stabilit obiectul infracțiunii.

Lipsa acestor probe în dosar indică la gravele erori de drept admise de procuror, care nu a indicat nici în ordonanța de punere sub învinuire nici în rechizitoriu, cui i-a fost cauzat prejudiciul material, ignorând prevederile art.52 alin.(1) pct.3), 6) Cod de procedură penală, eroare materială care urma să fie corectată în baza art.249 Cod de procedură penală.

Din materialele dosarului se constată că la 23.07.2013 de către poliție a fost recepționat apelul telefonic a lui Vîzdoagă I. (f.d.48 vol. 1), din care rezultă că el a fost bătut. Ulterior, prejudiciul a fost stabilit doar în baza declarațiilor paznicului Vîzdoagă I. (f.d.67, vol. 1), care nu a depus plângere pentru cauzarea leziunilor și nici pentru sustragere, nefiind stabilit proprietarul terenului.

Recurentul, mai menționează că acțiunile lui Țurcan Petru eronat au fost încadrate de prima instanță în baza prevederilor art.187 alin.(1) Cod penal, deoarece ele nu s-au confirmat pe parcursul cercetării judecătorești a instanței de fond.

Recurentul reiterează faptul că erorile de drept privind calificarea acțiunilor inculpatului, au fost invocate atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel, însă instanțele de judecată nu s-au expus în sensul dat, situația de drept a lui Țurcan Petru fiind înrăutățită prin interpretarea extensivă defavorabilă a legii penale, care a dus la încălcarea prevederilor art. 6 CEDO (Dreptul la un proces echitabil).

De asemenea, recurentul mai consideră că, acțiunile lui Țurcan Petru corect au fost încadrate prevederilor art.art.179 alin.(2) și 201<sup>1</sup> alin.(1) Cod penal, însă acțiunile inculpatului de la art.152 alin.(1) urmau a fi reîncadrate în baza art.157 Cod penal, adică vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății cauzată din imprudență. Acest fapt a fost confirmat în instanță atât de partea vătămată Gurușciuc Agafia, martorul Țurcan Elena și de inculpatul Țurcan Petru, care identic au declarat că ultimul aruncând căldarea, întâmplător a nimerit peste mâna lui Gurușciuc Agafia, fără intenții de a o lovi.

Apărarea mai consideră că, în baza art. 60 alin.(1) lit. a) Cod penal, Țurcan Petru urma să fie liberat de răspunderea penală pe infracțiunea prevăzută de art.201<sup>1</sup> alin. (1) Cod penal.

Prin Legea nr.196 din 28 iulie 2016 (în vigoare de la 16 septembrie 2016), din prevederile art.201<sup>1</sup> alin.(1) Cod penal, au fost exclusive calificativele: „manifestată verbal, care a provocat suferință fizică, psihică și prejudiciu moral, iar pentru maltratare sau alte acțiuni violente, comise de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care au provocat vătămarea neînsemnată a integrității corporale”, și a fost introdusă răspunderea contravențională, în temeiul art.78/1 Cod contravențional.

Concluzia instanței de apel de interpretare a Legii nr.196 din 28 iulie 2016 este eronată și neîntemeiată, precum că, *„ținând cont de faptul că în perioada 08.10.2013-26.01.2016, inculpatul s-a aflat în căutare eschivându-se de la prezentarea la organele de drept, astfel nici până în prezent neexpirând termenul de prescripția tragerii la răspundere penală”*.

Este necesar de reținut că dispoziția art.78 alin.(2) Cod contravențional (în vigoare până la 16.09.2016), prevedea responsabilitatea pentru „vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății sau o pierdere neînsemnată, dar stabilă, a capacității de muncă”. Adică, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.106 D din 07 iunie 2013 (f.d.84 vol.I), părții vătămate Țurcan Elena Nicolai, i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare, însă instanțele de fond nu au

ținut cont de Legea nr.196 din 28 iulie 2016 și astfel faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

7. Asupra recursului declarat de procuror, avocatul N. Malanciuc a depus referință prin care solicită declararea acestuia ca inadmisibil, susținând în acest mod argumentele expuse în cererea de recurs ordinar declarată în numele inculpatului Țurcan Petru.

8. Judecând recursurile declarate, Colegiul penal lărgit conchide că recursul declarat de către avocatul Malanciuc Nicolae în numele inculpatului urmează a fi respins, ca fiind inadmisibil, iar recursul declarat de către procuror urmează a fi admis.

În susținerea soluțiilor adoptate, Colegiul penal lărgit se va expune punctat asupra acestora în contextul ce urmează.

### **8.1. Cu referire la recursul declarat de către avocatul Malanciuc Nicolae în numele inculpatului Țurcan Petru**

Potrivit art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar conform pct.8) alin.(1) al aceluiași articol - în cazul când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

În conformitate cu art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să respingă recursul, ca fiind inadmisibil.

Potrivit art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor normelor procesual-penale pertinente.

Potrivit prevederilor art.113 Cod penal, calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători, iar noțiunea de calificare a infracțiunii cuprinde determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

La judecarea în fond a cauzei precum și la etapa judecării apelului, probele au fost analizate obiectiv, sub toate aspectele, valoarea probatorie a acestora fiind descrisă în textul sentinței și cel al deciziei.

Colegiul constată că hotărârile judecătorești atacate, în ce privește concluzia de vinovăție a inculpatului Țurcan Petru, în săvârșirea infracțiunilor incriminate, sunt legale și întemeiate.

La fel, instanțele de judecată au dat o încadrare juridică corectă faptelor săvârșite de către Țurcan Petru, cu calificarea acestora în baza art.art.187 alin.(1) și 201<sup>1</sup> alin.(1) lit. a) Cod penal.

Astfel, din considerentele reținute, argumentele recurentului precum că instanțele de fond nu au apreciat corect probele și au ajuns la concluzii greșite privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate urmează a fi respinse ca neîntemeiate.

Din textul recursului se rezumă că autorul critică aprecierea probelor de ambele instanțe, considerându-le ca necorespunzătoare circumstanțelor de fapt ale cauzei.

Conform art.101 alin.(2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

După cum rezultă din materialele dosarului, instanțele de fond și de apel au cercetat toate probele prezentate de părți și le-au apreciat din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității acestora și care în ansamblul lor au confirmat că inculpatul Țurcan Petru a săvârșit infracțiunile prevăzute de art.187 alin.(1) și 201<sup>1</sup> alin.(1) lit. a) Cod penal.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie au fost analizate și expuse în textul sentinței și deciziei instanței de apel, ne fiind stabilite temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe.

Colegiul constată că temeiurile prevăzute la art.427 Cod de procedură penală, la care se referă recurentul, nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept care ar fi temei de casare a deciziei recurate, or această corespunde normelor procesual-penale, fiind întemeiată, obiectiv motivată și legală.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia de a respinge, ca inadmisibil, recursul declarat de avocatul Malanciuc Nicolae.

## **8.2. Cu referire la recursul declarat de către procuror**

Analizând conținutul recursului declarat de procuror, Colegiul penal lărgit constată că primordial, decizia instanței de apel este supusă criticii prin prisma aprecierii eronate a probelor pe episodul de săvârșire a infracțiunii prevăzute la art.187 alin.(1) Cod penal.

Totodată, recurentul invocă că instanța de apel eronat a stabilit că pe episodul de învinuire a inculpatului în baza art.201<sup>1</sup> alin.(1) Cod penal, termenul de prescripție nu a expirat, această concluzie fiind contrară materialelor dosarului și circumstanțelor cauzei.

Luând act de cele menționate de recurent, Colegiul penal lărgit concluzionează că nu pot fi reținute argumentele privind aprecierea eronată a probelor de către instanța de apel, din motivele expuse în prezenta decizie la pct.8.1, a cărora repetare nu se impune.

În continuare, Colegiul penal lărgit punctează că procurorul corect a indicat că în cauza dată, pe episodul de învinuire a inculpatului în baza art.201<sup>1</sup> alin.(1) Cod penal, a intervenit termenul de prescripție, iar procesul penal urmează a fi încetat.

În conformitate cu art.435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod penal, Colegiul penal lărgit judecând recursul declarat în baza materialelor din dosar a ajuns la concluzia de a admite

recursului procurorului, casând parțial sentința și decizia în partea condamnării inculpatului în baza art.201<sup>1</sup> alin.(1) lit. a) Cod penal, cu dispunerea încetării procesului penal, din motiv că a intervenit termenul de prescripție, iar în vederea soluției adoptate, se vor puncta următoarele considerente.

Așadar, Colegiul penal lărgit menționează că instanțele de fond l-au condamnat pe inculpatul Țurcan Pentru în baza art.201<sup>1</sup> alin.(1) lit. a) Cod penal, însă prevederile normei date nu erau în vigoare la momentul comiterii infracțiunii de violență în familie, care a fost săvârșită în perioada de timp cuprinsă în 2011-2013.

Totodată, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel eronat a respins solicitarea procurorului privind încetarea procesului penal în baza art.201<sup>1</sup> alin.(1) Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, motivând că inculpatul în perioada 08.10.2013-26.01.2016, s-a aflat în căutare.

În sensul dat, Colegiul reține argumentele invocate de recurent, potrivit cărora concluzia instanței de apel contravine materialelor dosarului. Respectiv, se remarcă că infracțiunea de violență în familie a fost comisă conform învinuirii pe parcursul anilor 2011-2013 și 29.05.2013.

Urmărirea penală în baza art.201<sup>1</sup> alin.(1) Cod penal a fost pornită la 25.03.2014, la data de 27.03.2013 fiind conexată cu cauza penală pornită în baza art.188 alin.(2) lit. d), e) Cod penal. Ulterior, la 28.03.2014 a fost suspendată urmărirea penală, care a fost reluată la 26.01.2016.

La fel, se reține că la 09.01.2017 când a fost pronunțată sentința de prima instanță, nu expirase prescripția tragerii la răspundere penală pe art.201<sup>1</sup> alin.(1) Cod penal, care la data comiterii infracțiunii se atribuia la infracțiuni ușoare.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal lărgit susține alegațiile recurentului, precum că prima instanță nu putea aplica prevederile art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal, însă, la data pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel - 01.11.2017, deja a expirat termenul de prescripție pentru tragere la răspundere penală pentru infracțiunea prevăzută de art.201<sup>1</sup> alin.(1) Cod penal și în situația dată instanța de apel urma să adopte soluția propusă de procuror, pe acest capăt de învinuire.

Așadar, în sarcina instanței de apel, era de a constata survenirea prescripției tragerii la răspundere penală conform art.60 Cod penal, iar finalitatea soluției pronunțate urma să fie conform prevederilor art.415 alin.(1) pct.2) și art. 391 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, adică încetarea procesului penal în cazul în care există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

În această ordine de idei, este de menționat că, în baza rechizitoriului, fapta inculpatului a fost încadrată în baza art.201<sup>1</sup> alin.(1) Cod penal (redacția Legii nr.167 din 09.07.2010), care prevede pedeapsa maximă de 2 ani închisoare și conform prevederilor art.16 alin.(3) Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare.

În continuare, Colegiul penal lărgit reține că potrivit materialelor dosarului, din momentul comiterii faptelor incriminate - 2011-2013 și 29.05.2013 și până la data

pronunțării deciziei – 01 noiembrie 2017, s-a scurs un termen mai mare de 2 ani, iar în raport cu prevederile art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal, prescripția tragerii la răspundere penală pentru infracțiunile ușoare expiră după 2 ani.

Prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată, prevederi prevăzute la art.60 alin.(2) Cod penal.

La momentul judecării cauzei de către instanța de apel, termenul de prescripție de 2 ani era deja expirat, iar în conformitate cu prevederile art.332 alin.(1) Cod de procedură penală, procesul penal urma să fie încetat.

În pofida faptului dat, instanța de apel a menținut sentința Judecătorei Sîngerei din 09 ianuarie 2017, prin care Țurcan Petru a fost condamnat în baza art.201<sup>1</sup> alin.(1) lit. a) Cod penal, cu toate că lipsea cadrul legal de aplicare a pedepsei penale în legătură cu prescripția tragerii la răspundere penală prevăzut de art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal, astfel acestui fiindu-i încălcat un drept fundamental prevăzut de art.7 CEDO – nici o pedeapsă fără lege.

Totodată, la alin.(2) din dispoziția aceleiași norme, legiuitorul determină nemijlocit momentul scurgerii prescripției, dar și a încetării scurgerii acesteia, care sunt marcate de ziua săvârșirii infracțiunii și respectiv – rămânerea definitivă a hotărârii instanței de judecată.

Astfel, din circumstanțele indicate mai sus rezultă că fapta inculpatului Țurcan Petru prevăzută la art.201<sup>1</sup> alin.(1) Cod penal (redacția Legii nr.167 din 09.07.2010) se încadrează în termenul de până la sfârșitul anului 2013, momentul din care a început curgerea termenului de prescripție fiind data de 01 ianuarie 2014. Totodată, în virtutea art.60 alin.(5) Cod penal, curgerea termenului de prescripție în speță, este suspendat de drept din data de 28 martie 2014, odată cu suspendarea urmăririi penale în legătură cu eschivarea Lui Țurcan Petru de la urmărirea penală, curgerea termenului respectiv reluându-se din data de 26 ianuarie 2016, odată cu reținerea persoanei și reluarea urmăririi penale. Prin urmare, în cazul sumării perioadelor de curgere a termenului de prescripție (01.01.2014 – 28.03.2014 și 26.01.2016 – 01.11.2017), se constată că acest termen este de 2 ani și o lună, fapt ce cade sub incidența prevederilor art.60 Cod penal. În cazul dat, sânt întrunite elementele cronologic și cel juridic – factori care determină instanța de recurs de a constata că este oportună invocarea instituției prescripției tragerii la răspundere penală în privința inculpatului Țurcan Petru

Prin urmare, din cele relatate, instanța de recurs ajunge la convingerea că recursul procurorului urmează a fi admis, casată parțial în partea condamnării lui Țurcan Petru pe art.201<sup>1</sup> alin.(1) lit. a) Cod penal și decizia în partea menținerii în vigoare a acesteia pe art.201<sup>1</sup> alin.(1) lit. a) Cod penal, cu dispunerea încetării procesului penal în privința lui Țurcan Petru în baza art.201<sup>1</sup> alin.(1) lit. a) Cod penal (în redacția Legii nr.167 din 09.07.2010), conform prevederilor art.390 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

9. În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct. 1) și pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

**DECIDE :**

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Malanciuc Nicolae în numele inculpatului Țurcan Petru.

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în procuratura de circumscripție Bălți, Dubăsari Valeriu, casează parțial sentința Judecătoriei Bălți (sediul Sângerei) din 09 ianuarie 2017 în partea condamnării lui Țurcan Petru xxxxx, pe art.201<sup>1</sup> alin.(1) lit. a) Cod penal și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 noiembrie 2017, în partea menținerii în vigoare a acesteia pe art.201<sup>1</sup> alin.(1) lit. a) Cod penal și dispune încetarea procesului penal în privința lui Țurcan Petru xxxxx în baza art.201<sup>1</sup> alin.(1) lit. a) Cod penal (în redacția Legii nr.167 din 09.07.2010), conform prevederilor art.390 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

În rest se mențin prevederile hotărârilor atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 06 aprilie 2018.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti